

**Središnji koordinacijski odbor akcije
GRADOVI I OPĆINE – PRIJATELJI DJECE**

sa sjedištem u Savezu društava Naša djeca Hrvatske

- ZAGREB, AMRUŠEVA 10 • TELEFON: (385) 01/ 49 22 959, 49 22 957;
E-MAIL: info@savez-dnd.hr; FAKS: 49 22 975 •

ŽIRO RAČUN Saveza DND Hrvatske, namjenski za akciju „Gradovi i općine – prijatelji djece“: 2340009-1310118483; MB: 3213960; OIB 82683059627

Broj: 341./2010.

Zagreb, 7. prosinca 2010.

**KOORDINACIJSKI ODBOR AKCIJE
GRAD PRELOG – PRIJATELJ DJECE**

Poštovani/a,

kao što Vam je poznato Središnji koordinacijski odbor akcije: „Gradovi i općine – prijatelji djece“, na prijedlog članova Prosudbene komisije za ocjenjivanje rezultata Akcije u Gradu Prelogu, na svojoj sjednici 11.11.2010. godine donio je Odluku da se u znak javnog priznanja i zahvalnosti za ostvarivanje prava i potreba djece priznatih u Konvenciji UN-a o pravima djeteta, postignutu i uzornu skrb u svim područjima života djece, dodijeli Vašemu gradu/općini prestižan naziv „Grad – prijatelj djece“ odnosno „Općina – prijatelj djece“.

Kao što je naznačeno još u osnovnoj programskoj knjižici Akcije iz 1999. godine, ovaj počasni naziv obvezuje Grad/Općinu da navedene domete nastavi i održava istim opsegom i kvalitetom, što će Prosudbena komisija pratiti i ovjeravati, (ili suspendirati) dok se opet ne dostigne potrebna razina.

Stoga, kako smo i najavili, šaljem Vam detaljan tekst izvješća Prosudbene komisije za Grad Prelogu s istaknutim **preporukama** članova Komisije za pojedine kriterije iz programskih područja Akcije i članova Središnjeg koordinacijskog odbora. Upravo je te istaknute kriteriji u daljnjoj provedbi Akcije potrebno ispuniti i ostvarivati na osnovu čega će Prosudbena komisija u sljedeće dvije godine provesti postupak **revidiranja** dobivenog počasnog naziva „prijatelj – djece“ koji Vaš grad/općina nosi.

Vjerujemo, kako će Vam ova izvješća kao i rezultati istraživanja građana Agencije Ipsos i djece Instituta za društvena istraživanja biti od velikog značaja te motivacija za buduće aktivnosti s djecom i za djecu koje će i dalje doprinijeti da lokalna zajednica čini najviše u provedbi i ostvarivanju prava i potreba djece.

Iskrene čestitke što ste se pridružili obitelji gradova/općina – prijatelja djece u Hrvatskoj.

S poštovanjem.

Predsjednica Središnjeg KO Akcije:
prof.dr.sc. Aida Salihagić-Kadić

GRAD PRELOG

Grad Prelog ima ukupno 7.871 stanovnika, od toga djece od 0-8 godina – 1.324 ili 16,8%. Za pohvaliti je dobra udruženost i sudjelovanje u provedbi ove Akcije – državnih tijela, kulturnih i vjerskih ustanova, zdravstvene ustanove, društvene ustanove, udruge te pojedinci privatnici, tvrtke i organizacije i udruge obrtnika. Važno je naglasiti aktivno sudjelovanje djece kroz mnoge aktivnosti, kao i u donošenju odluka za provođenje istih.

Nije bilo novčanih izdvajanja za zdravstvenu zaštitu, osim 2009. godine 9.112,00 kn za cjepivo protiv HPV. Novčana izdvajanja po pojedinom djetetu u tekućoj godini do 6tog mjeseca 844,75 KN, a 2009. godine 1.700,00 kn.

Posjet Domu zdravlja Prelog – komentari i razgovor s liječnicima primarne zdravstvene zaštite.

Zdravstvena zaštita djeteta - djeca se pretežno nalaze u skrbi liječnika opće obiteljske medicine. Sve trudnice obuhvaćene sa pregledom ginekologa u Čakovcu, s prosječno 7,6 pregleda po trudnici. Stopa prirodnog prirasta je negativna – 2,8 promila. Rodilište nosi počasni naziv „Prijatelj djece“. Perinatalna smrtnost 0 promila. Postoji registar neurorizične djece te evidencija iste, uz pojačanu skrb i kontrolu od strane neuropedijatra i fizijatra u Županijskoj bolnici u Čakovcu ili Općoj bolnici Varaždin. Stopa dojenačke smrtnosti je 0 promila. Promiče se dojenje sustavno raznim akcijama, a u suradnji s Čakovcem u osnivanju su i grupe za potporu dojenja. Praćenje rasta i razvoja, te zaštita zdravlja djece provodi se po programu zdravstvene zaštite uz primjenu zdravstvene knjižice. Vodi se sustavna briga o kronično bolesnoj djeci te podrška i pomoć roditeljima te djece (DND, dječji vrtići, Caritas, savjeti stručnjaka).

Poduzimaju se javne akcije za poboljšanje prehrane djece u gradu (obilježavanje Svjetskog dana srca, projekt „Zajedno za bolje zdravlje djece i odraslih“, edukacija roditelja, nastavnika, odgojitelja i djece o zdravoj prehrani).

Provodi se prevencija ovisnosti kroz angažman liječnika školske medicine kroz savjetovalište za mlade jedanput tjedno u Srednjoj školi Prelog, a u suradnji sa udrugom mladih ACT i policajcima u zajednici. Izdavanje priručnika o prevenciji ovisnosti za mlade edukatore u suradnji sa udrugom mladih ACT i voditeljicom preventivnih programa, te projekt „Web portal o zdravim stilovima života“. Sportske igre mladih edukatora pod nazivom „I alkohol je droga, mi smo izabrali sport i zdravlje“.

U organizaciji Županijskog zavoda za javno zdravstvo Grada Preloga, O.Š. Prelog i Autonomnog centra obilježen je Svjetski dan zdravlja. Provode se i preventivne mjere od ozljeda djece i stradanja u prometu, kroz edukaciju djece, roditelja i svih koji rade s djecom uz suradnju vrtića, škola, policije i liječnika, o osiguravanju sigurne okoline i pružanja stručne prve pomoći. Nadležni dječji bolnički odjel (Čakovec) nosi počasni naziv „Prijatelj djece“.

Posebno ističemo rad župnika zajedno s njegovim pomoćnikom (kapelan Afrikanac) te njihovih pomoćnika kroz volontiranje za pomoć socijalno ugroženima. Posebno ističemo osiguranje prostora od strane župe za rad Caritasa i udruge „DUGA – kluba djece sa mentalnom retardacijom“.

Projekt „Tjedan župnog Caritasa“ – programi se provode u Pastoralnom centru Bl. Alojzija Stepinca i u Župnoj crkvi Sv. Jakova „Dani kruha“.

Skupina Krijesnice dječjeg vrtića „Fijolica“ sa svojom odgajateljicom donose darove za siromašnu djecu. Društvo Naša djeca u suradnji sa dječjim vrtićem „Fijolica“ i „Caritasom“ u istoj dvorani organiziralo je predavanje na temu „Marte meo – potpora dječjem razvoju“ kojeg je održala profesorica defektologije - rehabilitator iz rane intervencije, a namijenjeno je bilo roditeljima, odgajateljima, učiteljima i svima koji sudjeluju u dječjem razvoju.

Udruga „Krijesnice“, udruga odgajatelja „MURID“ – udruga za ranu intervenciju okuplja razne struke s ciljem rane intervencije kod djece s biološkim i socijalnim rizikom. Ista udruga uputila je i javni poziv za prijavu pomagača djeci s istim rizicima u predškolskim ustanovama Međimurske županije.

Od posebnih aktivnosti iz područja zaštite zdravlja spominjemo: Dan zdravog osmijeha, Svjetski dan srca, Grad protiv alkohola, Juice party „Zabava uz pop, rock i sok“ uz sudjelovanje Dječjeg gradskog vijeća, Društva Naša djeca, Grada i srednjih škola.

Udruga „Čum“ – Čakovečka udruga mladih, između ostalih aktivnosti ističemo njihov rad na uređenju okoliša te humanitarni rad.

Za Unicefov projekt „Škole za Afriku“ skupljanje starog papira provode djeca vrtića i škola.

Posjet vrtiću „Fijolica“ u Draškovcu

Inovativni programi ove godine – u sklopu vrtića „Fijolica“ u Draškovcu „Međimurske iskrice“ briga za djecu sa simptomima autizma kroz sustavnu edukaciju i rehabilitacijsku podršku djeci iz autističkog spektra. Individualni rad psihologa, defektologa sa šestero djece koja provode tri dana u odvojenoj skupini, a dva dana su integrirana u redovni vrtić. Projekt je ostvaren u suradnji sa Gradom, Međimurskom županijom uz podršku Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Agencije za odgoj i obrazovanje te Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, a obuhvaćena su djeca sa područja cijele Županije.

Sva ova događanja popraćena su vrlo opsežno u svim javnim medijima.

Posjet Srednjoj školi „Prelog“

Kroz razgovor s ravnateljem bili smo informirani o specifičnoj organizacijskoj strukturi i provođenju nastave. Gimnazija, strukovna četverogodišnja škola te strukovna trogodišnja škola za djecu s teškoćama u razvoju – osposobljavanje za pomoćna zanimanja. Iz generacija koje su prošle kroz tu školu djece s teškoćama u razvoju, generiran je jedan doktor znanosti. Ostvarena suradnja s klubom „Duga“, srednjoškolci priređuju humanitarne koncerte te druženje sa vršnjacima iz kluba „Duga“, zajedničke priredbe i slično, kao i druženja s njihovim roditeljima.

Preporuka:

U zaštiti zdravlja djeteta važno je postići još bolju komunikaciju u sprovođenju raznih projekata iz akcije „Grad prijatelj djece“, liječnika primarne zdravstvene zaštite sa ostalim relevantnim sudionicima u provođenju iste. Podupirati i dalje gore navedeni inovativni projekt vrtića „Fijolica“ u Draškovcu koji se odnosi na „Međimurske iskrice“ od strane Grada i Županije.

Dr. Dubravka Lipovac

GRAD PRELOG

Izvid Povjerenstva u sastavu: Dubravka Lipovac, pedijatrica, mr. Maja Pleše Sabol i Snježana Krpes, prof. za grad Prelog obavljen je 27. listopada 2010. godine. Na inicijalnom razgovoru uz članove koordinacijskog odbora bio je nazočan i dogradonačelnik koji je istaknuo da i u vrijeme recesije u gradskom proračunu treba biti za djecu.

Povjerenstvo se uvjerilo da se u Gradu kontinuirano brine za djecu, ne samo formalnim uključenjem grada Preloga u akciju (2008.) te se daje značaj dječjim potrebama i pravima. Iza ostvarenih i vidljivih rezultata stoji veliki rad koordinacijskog odbora pod vodstvom predsjednice DND Prelog.

Planovi akcije izrađivani su na osnovu kriterija iz programskih područja akcije, pokrećući ciljano upravo one aktivnosti koje su u ove dvije godine prepoznate kao potrebne za djecu u gradu. U proračunu imaju izdvojenu stavku za akciju Gradovi i općine – prijatelji djece za aktivnosti Dječjeg vijeća, Naj-akciju, promotivne materijale o akciji, Školu za roditelje, Dječje ljetno u Prelogu, Dječji zbor Maleni, prevenciju ovisnosti i edukaciju o prehrani.

Grad ima zaposlenu stručnu osobu za praćenje natječaja EU fondova koji daje besplatnu tehničku pomoć i informacije ustanovama i udrugama koje prijavljuju projekte. Prijavljuju se gospodarski, ekološki projekti i projekti pogranične suradnje.

Prelog je rijedak grad u kojemu je vrlo aktivan Klub studenata čiji članove kreditira grad Prelog, a oni volontiraju u humanitarnim i sličnim akcijama. Jedna od njihovih akcija je „Dani otvorenih vrata“ u kojima daju informacije srednjoškolcima i budućim studentima o fakultetskim programima i upisima. Osim nagrađivanja i poticanja uspješnih studenata novčanim godišnjim nagradama, grad nagrađuje i nadarene učenike i učenice (korisnim knjigama, pomagalicama u učenju i sl.).

Mladi u Prelogu aktivni su i u preventivnim programima protiv ovisnosti te u promociji zdravih stilova života inicirajući i održavajući web portal „Adrenalin Junkies“, na kojem mladi prezentiraju pozitivne vrijednosti zdravog života i kako provoditi slobodno vrijeme bez sredstava ovisnosti. Projekt je financiran od strane MOBMS.

Turistička zajednica uključena je u sve gradske manifestacije, a u 13 od 15 aktivnosti iz njihova godišnja plana uključena su djeca (Dani kruha, Tjedan župnog Caritasa, Festival jagoda, Barokne večeri, Sajam cvijeća, Ljetna razglednica grada Preloga)

Klub Duga – za osobe i djecu s teškom mentalnom retardacijom krenuo je s radom na inicijativu Caritasa te od svojeg početka, 2005. do danas, njezini korisnici integrirani su sve segmente života u Župi. Najveći uspjeh aktivistica-volonterki udruge je u saznanju da su napravljeni pomaci u razmišljanju ljudi i razbijanju predrasuda ne samo od strane roditelja te djece (koji su u početku bili zatvoreni i bilo ih je sram izvesti dijete u javni život) i šire zajednice. Zahvaljujući dobroj suradnji grada Preloga, Centra za obrazovanje Čakovec i Županije štitičnici kluba dvaput tjedno idu u Dnevni centar u Čakovec gdje se samostalno druže, uče i socijaliziraju, a ljeti idu na organizirano ljetovanje. Na razini grada učenici Srednje škole u suradnji s DND, Caritasom, Hrvatskim srcem i Rotary klubom organiziraju veliki humanitarni koncert za prikupljanje sredstava za aktivnosti Kluba.

Gradska knjižnica i čitaonica – najstarija je knjižnica i čitaonica na području Međimurja, osnovana 1903. godine. Lijepo je uređena i opremljena, s interaktivnom web. stranicom, EU punktom te razvijenom suradnjom s DV (čak i jaslička skupina ima organizirani posjet u knjižnicu) i školama. U knjižnici se održavaju i ljetne radionice za djecu (lutkarske, likovne, novinarske), sa svim besplatnim sadržajima.

Grad Prelog ima dugu i bogatu športsku tradiciju u rukometu i nogometu, a uređenjem i opremanjem nove školske (gradske) dvorane djeca su se masovno počela trenirati košarku i gimnastiku. Zadivljuje entuzijazam, ljubav i volonterizam predsjednika Zajednice športa grada Preloga koji se je „izbori“ da se sredstva iz gradskog proračuna za športske udruge i klubove

prevenstveno namijenjuju za rad s djecom i mladima. Za vrijeme zimskih i proljetnih praznika u gradskoj dvorani Zajednica organizira Zimski i Ljetni kamp (programi prema interesima djece) koji su besplatni za svu djecu. Športsko društvo Jocker isključivo radi s predškolicima te se djeca ovisno o talentiranosti za pojedini šport usmjerava ih se u različite športske klubove.

U OŠ Prelog odvija se raznovrstan, motivirajući i zdrav školski život. Škola je uključena u veliki broj nacionalnih, županijskih i gradskih projekata i natječaja:

Projekt „Zajedno“ – program vršnjačke edukacije koji se provodi u 3 OŠ u Županiji (OŠ Prelog, OŠ Mursko Središće i OŠ Nedelišće), s učenicima 7. i 8. r. edukacija na temu štetnosti pijenja alkohola i pušenja te anketiranje roditelja i učitelja te djece o stavovima i navikama u korištenju sredstava ovisnosti. U suradnji s udrugom mladih ACT, policijom i voditeljicom školskih preventivnih programa izdan je Priručnik za mlade edukatore. U okviru projekta provedene su i sportske igre mladih edukatora pod nazivom „I alkohol je droga, mi smo izabrali sport.“

Status „Brončane eko-škole“ i status Međunarodne Armalove škole za program štednje i sačuvanja resursa vode. U okviru programa realizirali eko-dvorište za selektiranje otpada, baterija (2008. godine škola koja je prikupila najveći broj baterija), a potpisan je i ugovor za reciklažu biljnog ulja. U školi radi školska zadruga „Zvirnjak“ koja izrađuje međimurske suvenire i prodaje na javnim manifestacijama. Akcijama skupljanja starog papira prikupljaju novčana sredstva za UNICEF-ov projekt „Škole za Afriku“. Grad uplaćuje kotizacije za sudjelovanje škole u ovim projektima.

OŠ Draškovec – škola koja je smještena u manjem prigradskom naselju izvor je inovativnih programa i mogućnosti za svu djecu. Upravo tog dana nazočili smo otvorenju nove opremljen informatičke učionice, koja je dio projekta financiran iz fonda EU i uz pomoć grada i Međimurske županije. Nastao je zahvaljujući projektu „Tragovima Zrinskih“, u kojemu sudjeluje dvije škole iz Hrvatske (uz OŠ Draškovec i OŠ Kotoriba) te dvije iz Mađarske (OŠ Totszerdahely i Murakeresztur). Program traje 12 mjeseci, a provedeno je niz aktivnosti: održavane su razne kulturne i športske manifestacije, istraživačka nastava povijesti obitelji Zrinski u Pomurju i Međimurju, stručno usavršavanje učiteljica koje vode projekt, studijskog posjeta djece i mentora, a organizirana je i grupu učenika za učenje mađarskog jezika.

Škola sudjeluje i u jednom posebnom projektu Akcijsko istraživanje – nastavnici kao istraživači koji obuhvaća program edukacije za osnaživanje i ohrabivanje učitelja da preuzmu aktivnu ulogu u procesu istraživanja kako bi unaprijedili svoju razrednu praksu, primjenjujući, prema modelu skandinavskih škola, inovativne metode rada u razredu (individualna nastava, tematski kutići, trenuci za odmor i opuštanje u školi, komunikacijske vještine, interaktivne radionice, praćenje i evaluacija od strane „kritičkog prijatelja“, roditelja i same djece.) Ovakav rad vrlo pozitivno je prihvaćen kod djece i roditelja. Ova metoda provodi se u toplom i ugodnom te novoopremljenom prostoru čije su namještanje kreirala i sama djeca.

DND Prelog – surađuje sa svim ustanovama i udrugama, uključeno u sve gradske manifestacije te organizator mnogobrojnih akcija i aktivnosti za djecu. U okviru Dječjeg vijeća osnovano je i Dječje gradsko vijeće koje ove godine radi u OŠ Draškovec. S obzirom na dislociranost OŠ Prelog i OŠ Draškovec svake godine jedna od tih škola preuzima domaćinstvo za rad Dječjeg vijeća. U nastojanju je da udruga dobije svoje vlastite prostore.

U okviru djelatnosti Doma kulture Prelog, djeluje kino s vikend projekcijama i podružnica Glazbene škole. U lijepo uređenoj i opremljenoj dvorani radi vježba Dječji pjevački zbor „Maleni“, u dvije skupine od 60-ak djece, u dobi od 4-14 godina koji sudjeluje u svim gradskim manifestacijama, a ove godine na Smotri dječjeg stvaralaštva u Puli dobio je zapažene pohvale na kvalitetu nastupa.

Zbog zdrave perspektive i zajedništva cjelokupne zajednice te primjera kako se u i u manjim sredinama mogu razvijati maksimalno dječji potencijali, predlažem da se gradu Prelogu dodijeli status „grad – prijatelj djece“.

Snježana Krpes, prof.

PRELOG

Kao i ostala mjesta, koja su se prijavila za akciju "Grad /općina prijatelj djece", tako je i Prelog pokazao brigu prema svojoj djeci pružajući im najviše što je moguće u ovo vrijeme krize.

Prednost malih mjesta je ponajviše u tome što se ljudi međusobno znaju ako već nisu poznanici i prijatelji. To naročito dolazi do izražaja kod ljudi koji su svojim poslom vezani za brigu o mladima, jer njihova poznanstva im omogućuju da bez službene prepiske doznaju podatke koji su im potrebni da bi intervenirali što prije i što bezbolnije na rješenje problema.

Zajedničkim radom i ranim otkrivanjem problema ne dozvoljavau širenje patologije .

Akcija MUP-a "Policija u zajednici" sa kontakt policajcima i Policijskim sandučićima ima pozitivne pomake u sigurnosti građana i u ponašanju mladih u večernjim satima. Ulaskom u vrtiće i škole policajci kontaktiraju sa djecom učeći ih pravilima prometa, a kasnije ih obavještavaju o opasnostima alkohola i droga po njihovo zdravlje itd.

Ova akcija MUP-a provodi se po čitavoj zemlji, ali najviše uspjeha polučili su u malim sredinama gdje su se svi povezali da rade za dobrobit djece.

U Prelogu vatrogasci priređuju djeci u vrtiću prezentaciju svog rada, koja se svake godine s nestrpljenjem očekuje i svi aktivno sudjeluju u događanjima.

Crkva aktivno sudjeluje u kulturnom i socijalnom životu mjesta povezujući vjeru sa svim aspektima života ljudi.

Turistička zajednica organizira tijekom čitave godine predstave, koje okupljaju sve mještane u obilježavanju posebnih događanja vezanih za život mjesta (fašnik, sajam cvijeća, biciklijada, festival jagoda, dani jaretine, seoske igre, Priločko prošćenje, itd).

Upoznavši Prelog i ljude koji u njemu žive i rade, osjećate se bolje jer ipak postoje mjesta koja ljudi vole i žele da im svima život bude dobar.

Mr.sc. Maja Pleše Sabol